

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

42. An aliquando possit quis absolvi à peccatis reservatis commissis post finitum tempus lubilæi? Et quid de votis, & peccatis commissis intra tempus lubilæi, quamvis confessio finiatur post tempus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

debet; sed contrariam etiam probabilem esse puto, quoniam nouissimè tunc noster Siculus Bartholomæus à Sancto Fausto, vir quidem doctus tract. de Iubilæo lib. 2. cap. 13. quia per illam dilationem intendit Pontifex inducere penitentes ad lucrandum Iubilæum. Sed qui de consensu Confessarij confessionem distulit de in casus, & censuras reseruatas incidit, Iubilæum non potest lucrari, quin prius ab illis absoluitur, error donec Iubilæum consequatur, Confessarius electus habet potestatem illum à casibus, & censuris reseruatis absoluit, ac si tempus Iubilæi non esset elapsum; alioquin dicendum esset illum, qui Confessario obtemperauit, deterioris esse conditionis, quam alios. Et cum Iubilæum sit Principis beneficium nulli præiudiciale, sine aliquo textu, & valida ratione non est restringendum; hæc Faustus probabiliter quidem, vt ipse Sanctarellus, & Leo ubi supra fatentur.

RESOL. XLI.

An penitens, cui ex iusta causa fuit dilata absolutio post tempus à Iubilæi bulla definitum, si incidat in novos casus reseruatos, & noua vota emitat, an possit Confessarius illa absolueret, & hæc commutare? Ex par. tr. 12. Rd. 17.

Negatiuam sententiam docet Sanctarellus de Iubilæo, c. 8. sub. 7. vbi sic ait. Maior difficultas est in casu in principio proposito, cui posset aliquis respondere quod cum præuia Confessarij facultate confessio in aliud tempus finito Iubilæo, & duobus hebdomadis elapsis, in quibus Iubilæum durat restituta fuerit, penitentem non modò à votis & casibus reseruatis ad vicinū Iubilæi terminum vsque commissis sed etiam ad tempus vsque, in quo confessio peracta fuerit, absolui posse. Ratio est, quia in ea facultate concedenda Summus Pontifex intendit fideles ad Iubilæum consequendum inducere, & talis facultas est via ad illius consecutionem; sed qui cum Confessarij venia confessionem distulit, & ex fragilitate in peccata & excommunicationes reseruatas incurrit, Iubilæum non potest percipere, quin primò ab iis absoluitur; donec igitur Iubilæum consecutus fuerit Confessarius quem elegerit, potestatem habet illum à peccatis & votis absoluit, ac si nondum Iubilæi tempus esset expletum, alioquin dicendum esset illius, qui Confessario morem gessit, deterioris esse conditionem, quam aliorum, & cum Iubilæum sit Principis beneficium animæ proficuum, sine aliquo canone & valida ratione non est restringendum id, quod in casu posito non habet locum, verum alia sententia vt vector, & tutor, est tenenda. Ita Sanctarellus, & post illum Alphonsus de Leone de Iubilæo, par. 3. num. 839.

Sed mihi affirmatiua sententia magis placet, quam tunc nouissimè Angelus Bossius de Iubil. scilicet. 1. cap. 13. vbi tenet præfatum penitentem posse absolui ab omnibus reseruatis commissis ante confessionem & absolutionem, & similiter impetrare commutationem votorum, quæ postea emisit; supponimus enim illum nondum obtinuisse Iubilæum, & ex iusta causa eidem à Confessario prorogatum Confessionem & Iubilæi consecutionem; at penitens potest vi Iubilæi absolui ab omnibus reseruatis commissis ante Iubilæi consecutionem, & similiter obtinere commutationem votorum, quæ emisit ante eiusdem Iubilæi consecutionem, quando facultas absoluitur & commutandi in ordine ad dictam consecutionem, & ad alliciedos fideles ad præstanda opera pro ducto Iubilæi necessaria concedantur. Quare cum Bulla Iubilæi concedit Confessario electo auctoritatem differendi absolutionem

Tom. IV.

& consecutionem Iubilæi ultra tempus in Bulla præscriptum, concedit etiam prorogationem absoluitur à reseruatis omnibus commissis ante consecutionem alioqui penitens, qui obediendo Confessario distulisset consecutionem Iubilæi ultra tempus in Bulla definitum, & ex fragilitate in noua reseruata incidisset, non posset amplius consequi Iubilæum, quod absque præuia absolutione obtinere non posset, & sic ex sua obedientia reportaret damnum, fieretque deterioris conditionis. Confirmatur hæc responsio, nam fauor Iubilæi cum sit beneficium Principis, & animæ fauorabilis, est ampliandus, & nullo modo restringendus absque euidenti ratione, ergo, &c.

RESOL. XLII.

An aliquando possit quis absolui à peccatis reseruatis commissis post finitum tempus Iubilæi? Et quid de votis, & peccatis commissis intra tempus Iubilæi, quamvis confessio finiatur post tempus elapsum? Ex par. tr. 2. & Mis. 2, Ref. 14.

§. 1. Ad hæret negatiuæ sententiæ, Eminentissimi. Sup. hoc in Ref. præterita, & in alio §. eius not. Amus Dominus Cardinalis Lugo de Sacrament. penitent. disp. 20. scilicet. 8. num. 134. cum sequent. Quia ait ipse, licet propter causam iam inceptam prorogetur iurisdicctio; non tamen prorogatur alia iurisdicctio; sed illa sola, quæ prius concessa fuerat, & ad eadem faciendâ: prior autem iurisdicctio fuerat, ad absoluitur à peccatis, & censuris contractis intra tale tempus, & non ad aliud: ergo si manet eadem iurisdicctio manet, ad idem obiectum, nempe ad eadem peccata, & censuras nam si esset ad alia, esset alia iurisdicctio de nouo acquisita, non eadem prorogata.

2. Confirmatur, & explicatur: quia causam esse inceptam, non facit quod propter connexionem, & vnionem confessionis possit confessarius absoluitur ab aliis peccatis diuersis, eo quod non possit absoluitur ab illis prioribus sine istis nouis; sed solum dat ius ad perficiendam eandem solum causam, quæ cepta fuerat, & circa idem. Confessio autem cepta fuerat circa peccata iam commissa, nec potuit incipere confessio, aut iudicium circa nondum commissa, ergo ab illis solum prioribus potest absoluitur, ratione causæ inceptæ. Pone enim postea commisisse peccatum hæretis, ad cuius absolutionem non dabatur facultas in Iubilæo; poteritne absolui postea ab hoc peccato, quia confessio circa alia cepta fuerat? Nemo id concedet: ergo, neque ab aliis reseruatis commissis post tempus Iubilæi absolui poterit: tam enim reseruata sunt hæc peccata, sicut hæretis, cum Pontifex solum abstulerit reseruatiorem eorum, quæ committerentur intra tale tempus: ergo, sicut non abstulit etiam concomitanter reseruatiorem hæretis propter connexionem cum aliis, aut propter confessionem inceptam; sic nec abstulit reseruatiorem eorum, quæ tempore sequenti committerentur.

3. Concedo tamen, si post ceptam confessionem penitens committit alia reseruata intra tempus Iubilæi; ab illis postea posse absolui, quia licet confessio circa illa non fuerit cepta: per Iubilæum tamen acquisiuit priuilegium: & ius, vt absolueretur ab omnibus commissis intra illud tempus: sicut postea possent commutari vota, quæ de nouo fecit intra illud tempus post commutata alia, & post factam, ac definitam confessionem. Admitto etiam id posse confessarium ceptam confessionem, quam tunc perficere non potest, relinquere perficiendam ad hebdomadam sequentem; per hoc tamen non poterit acquirere iurisdicctioem nouam, aut eam extendere ad id, ad quod

N A
nia
LLIVV
III

quod prius non exercebatur. Et hæc omnia asserit Lugo, *vbi supra*, qui postea respondet ad aliqua argumenta, quæ ex aduerso adduci poterant.

4. Et huic sententiæ ego libenter adhæreo, non nego tamen & affirmatiuam sententiam esse probabilem vt docet Andreas Mendo in *Bull. Cruc. d. 22. c. 37. n. 28.* Pasqualigus *de Iubil. q. 252. n. 8.* & me citato Quintamaducñas *de Iubil. duarum hebdomad. cap. 12. n. 3.* vbi sic ait; [Si à vno per causam iustam le prorogata confessio el Confessor para despues de las dos semanas, puede ser absuelto de los casos reservados, y censuras, en que cayere despues dellas, como sea antes de la Confession del Iubileo; porque sino se hazia incapaz de ganarlo, y dando el Pontifice al Confessor potestad para prorogar la confession, y absolucion, y Iubileo, tambien la da para lo necessario, para la execucion de estos actos, que es la absolucion de reservados. Ita ille, qui adducit etiam Faustum & Bossium, quibus etiam adde Patrem Bardi in *Bulla Cruciatæ. part. 1. r. 2. cap. 6. sect. 3. §. 4. num. 53.*

RESOL. XLIII.

An confessio informis sufficiat pro lucrando Iubileo, vel Indulgentiis?

Sed hæc difficultas procedit ex suppositione, quod possit dari confessio informis.

Et doctè & breuiter explanatur, quando confessio dicatur informis, & quando inualida, & quomodo in vtraque Confessarius se gerere debeat. Ex p. 11. tr. 6. & Misc. 6. Ref. 10.

Sup. hæc difficultas & suppositione in to. 1. tr. 3. Ref. 112. & 113. & ibi in tr. 4. Ref. 17. §. Sed quia, & si vacas otio lege alias duas Resolut. postas in not. Ref. 2. huius annot. & alias earum annotationum.

§. 1. Negatiuè respondet Pasqualigus *de Iubileo, quest. 71. num. 2.* vbi sic ait: Difficultas procedit ex suppositione: quod possit dari confessio, informis: nam non posse dari dixi in *Theol. moral. disput. 79. de Pœn. sect. 5. & 6.* Et communiter affirmatiuè respondent, dummodò tamen antequam impleatur vltimum opus iniunctum, recedat fictio, & adueniat status gratiæ, qui est necessarius quando est obtinendus fructus Iubilæi, seu Indulgentiæ. Ita specialiter Leon *part. de Iubileo num. 83.* Bossius *sect. 4. de Iubileo, casu 19. §. 1. num. 9.* Faustus *lib. 4. de Indulg. quest. 39.* Hoc tamen apud me non caret difficultate, quia siue confessio sit præscripta in ordine ad dispositionem, siue vt opus iniunctum, semper intenditur vt disponens ad effectum indulgentiæ obtinendum, & proinde finis dispositionis cadit sub intentione præscribentis: ergo confessio quæ præscribitur, cum tali qualitate præscribitur, vt conducatur ad finem intentum: Confessio autem informis non conducit; & idè caret qualitate cum qua præscribitur, atque adè non est illa confessio quæ præscribitur. Ita Pasqualigus.

2. Sed ego puto non esse recedendum à sententia affirmatiua, quam præter Doctores à me * alibi adductos, tenet nouissimè nominatim contra Pasqualigum Pater Bardi in *Selestis, lege 5. quest. 5. numero 11.* & ad eius argumentum respondet, quòd quamuis confessio dum manet informis, & absque suo effectu, nequeat disponere ad finem intentum, quatenus sine gratia iustificante, homo non consequitur indulgentiam, nihilominus, si postea ille qui talem fecit confessionem, se conterat absque alia confessione, recipiet gratiam, & non tantum illam, quæ respondet contritioni, verum etiam aliam vi Sacramenti, quæ certò datur, vt dicunt Theologi, remoto obice; confessio autem illa valida, sed informis ratione valoris quem habet, satisfecit oneri iniuncto, & licet actu non habeat effectum, est postea illum habitura, quatenus homo remouens impe-

dimentum recipit maiorem gratiam intuitu Sacramenti, quod prius erat informe postea verò formatum. Et si homo non se disponat per actum contritionis, non obtinebit Iubilæum, quia non est in statu gratiæ iustitiæ Sacramentalis, vel quæ sit talis, vt remoto obice possit illum habere; sed hoc est intelligendum si adhuc duret tempus in Iubilæo signatum, & homo non poterit amplius acquirere indulgentiam, etiam ablato impedimento. Hæc Bardi & nimis æstimanda est Sapientissimi Viri opinio, dari videlicet Sacramentum Pœnitentiæ informe, sed validum; nam hoc ita facile concederet Theologi ex Societate, & satis probabiliter. Sed contra illos, & Pasqualigum in solamen Pœnitentium & Confessatorum non deseram hic apponere verba Remigij in *pract. Confess. tract. 5. c. 5. §. 9. n. 2.* [Pero parar cuitar prolixidade, aduertira aqui Confessor, que no sea facil en hazer repetir confesiones, conformandose con la opinion que admite confesiones informes; y assi haga solamente reiterar las que conoce auer sido inualidas. La diferencia que ay entre la confession inualida, e informe consiste en que la inualida es, que se haze callandole algun pecado mortal de proposito, ò verguenza, ò sin dolor alguno, ò sin intencion, ò proposito de la enmienda, ò sin ningun examen. Tambien, quando constasse que confesiones fueron hechas con ignorancia, ò falta de estas requisitos, por no auer querido frequentar los sermones, v.g. para no tener noticia de su mal estado, &c. La confession informe es à quella, que haze el penitente con algun defecto en el dolor v.g. por llegar à confessar se con auerion imperfecta, y dolor inefficaz, y con vna beleadad que ni bien tenia determinacion de apartarse del pecado, ni bien de dexaua de tenerla: mas el penitente que llegaua al Sacramento èon verdadero dolor, ò porno haze suficiente examen de la consciencia por ignorancia, ò negligencia, aunque culpable, y por esto se oluidò de confessar algunos pecados, si bien serà el defecto pecaminoso mas, ò menos, conforme lo aya sido la culpa, y bastarà acusar se despues dello, y de los pecados olvidados tambien. Dixe, y por esto se oluidò de confessar algunos pecados, &c. porque si despues de auer se confesado el penitente: hallasse que los pecados olvidados fueron mas que los confesados, seria necessario boluer à repetir la confession, porque se arguye auer sido hecha sin examen. Pero al contrario si fueron los confesados mas que los olvidados, es señal que el examen fue suficiente, y la confession solamente informe. Ita ille; Vide etiam infra.

RESOL. XLIV.

An si quis confiteatur pro lucrando Iubileo, & postea recedat alicuius peccati obliui, si non habeat copiam Confessarii, possit Eucharistiam sumere, & lucrari Iubilæum, & Indulgentiam?

Et quid est dicendum, si quis rite sit confessus, & Communionem sacram receperit, si antequam lucraret Iubilæum, labatur in nouum peccatum, vtrum teneatur iterum confiteri?

Et notatur, quod per confessionem sacrilegam non lucratur Iubilæum.

Et quid per sumptionem indignam Eucharistia? Ex p. 11. tr. 7. & Misc. 7. Ref. 13.

§. 1. Affirmatiuè respondet Pasqualigus in *pract. de Iubileo quest. 64. num. 3.* vbi sic ait: Si confessio præscribitur solum in ordine ad dispositionem necessariam pro Iubilæo, aut Indulgentia, probabile est, quòd ille, qui non potest confiteri, absque tamen